

ΕΘΝΙΚΟ &
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΡΗΤΗΣ

3ο ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ΚΥΚΛΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ 2017

13ος Κύκλος Σάββατο, 14 Οκτωβρίου 2017

14ος Κύκλος Σάββατο, 11 Νοεμβρίου 2017

Αμφιθέατρο Παθολογικής Φυσιολογίας
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών

<http://rheuma.diapanepistimiaka.gr>

Πανεπιστημιακές Κλινικές

- Κοινό Πρόγραμμα Ρευματολογίας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών (Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Β' Παθολογική Κλινική και Ομώνυμο Εργαστήριο, Δ' Παθολογική Κλινική, Κλινική Παθολογικής Φυσιολογίας)
- Ρευματολογίας, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
- Δ' Παθολογική Κλινική, Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- Ρευματολογίας, Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Ρευματολογίας, Κλινικής Ανοσολογίας και Αλλεργιολογίας, Πανεπιστημίου Κρήτης
- Παθολογίας, Πανεπιστημίου Πατρών

Διοικούσα Επιτροπή

Δημήτριος Α. Βασιλόπουλος

Αναπληρωτής Καθηγητής
Παθολογίας-Ρευματολογίας
ΕΚΠΑ

Παναγιώτης Βλαχογιαννόπουλος

Καθηγητής Παθολογίας-
Ανοσολογίας
ΕΚΠΑ

Αλέξανδρος Γαρυφάλος

Καθηγητής Παθολογίας-Κλινικής
Ανοσολογίας
ΑΠΘ

Αλέξανδρος Δρόσος

Καθηγητής Παθολογίας-
Ρευματολογίας
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Σταμάτιος - Νικόλαος Διόσης

Καθηγητής Παθολογίας-
Ρευματολογίας
Πανεπιστήμιο Πατρών

Δημήτριος Μπούμπας

Καθηγητής Παθολογίας
ΕΚΠΑ

Λάζαρος Σακκάς

Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Πρόδρομος Σιδηρόπουλος

Αναπληρωτής Καθηγητής
Παθολογίας-Ρευματολογίας
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Πέτρος Π. Σφηκάκης

Καθηγητής Παθολογίας
ΕΚΠΑ

Μαρία Τεκτονίδου

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Ρευματολογίας
ΕΚΠΑ

Χριστίνα Τσαλαπάκη

Ρευματολόγος

Αθανάσιος Τζιούφας

Καθηγητής Ρευματολογίας -
Ανοσολογίας
ΕΚΠΑ

Αντώνης Φανουριάκης

Ρευματολόγος

Χαράλαμπος Μ. Μουτσόπουλος

Επίτιμος Πρόεδρος
Ομότιμος Καθηγητής
ΕΚΠΑ

Υπεύθυνοι Προγράμματος

Δημήτριος Α. Βασιλόπουλος, Συντονιστής-Επιστημονικός Υπεύθυνος,
Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, Β' Παθολογική Κλινική και
Ομώνυμο Εργαστήριο, Ιπποκράτειο ΓΝΑ, Βασ. Σοφίας 114, 115 27 Αθήνα
Τηλ.: 213-2088516, Fax: 213-2088399, e-mail: dvassilor@med.uoa.gr

Μαρία Τεκτονίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ρευματολογίας, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
e-mail: mtektionidou@gmail.com

web site Διαπανεπιστημιακού Προγράμματος:

<http://rheuma.diapanepistimiaka.gr/>, e-mail: rheuma@diapanepistimiaka.gr

Οι Πανεπιστημιακές Κλινικές:

- Κοινό Πρόγραμμα Ρευματολογίας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών (Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Β΄ Παθολογική Κλινική και Ομώνυμο Εργαστήριο, Δ΄ Παθολογική Κλινική, Κλινική Παθολογικής Φυσιολογίας)
- Ρευματολογίας, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
- Δ΄ Παθολογική Κλινική, Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- Ρευματολογίας, Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Ρευματολογίας, Κλινικής Ανοσολογίας και Αλλεργιολογίας, Πανεπιστημίου Κρήτης
- Παθολογίας, Πανεπιστημίου Πατρών

διοργανώνουν τον 3^ο κύκλο του «*Διαπανεπιστημιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης στη Ρευματολογία*». Το πρόγραμμα αυτό απευθύνεται σε ειδικευομένους στη Ρευματολογία και νέους Ρευματολόγους (< 5 χρόνια μετά την ολοκλήρωση της ειδικότητας).

Οι βασικοί στόχοι του 3^{ου} Προγράμματος είναι:

- Η απόκτηση της βασικής γνώσης που καλύπτει ολόκληρο το γνωστικό αντικείμενο της ειδικότητας της Ρευματολογίας (Core curriculum)
- Η διαρκής ενημέρωση σχετικά με τις νέες εξελίξεις στην ειδικότητα της Ρευματολογίας
- Η απόκτηση κλινικών δεξιοτήτων (clinical skills) που αφορούν τη λήψη ιστορικού και αντικειμενική εξέταση ασθενών με ρευματικές παθήσεις καθώς και την εκτέλεση/ερμηνεία απεικονιστικών, παθολογοανατομικών, παρακλινικών ή άλλων εξετάσεων συναφών με την ειδικότητα της Ρευματολογίας

Το 3^ο Πρόγραμμα θα έχει συνολική διάρκεια 2 ½ έτη (έως τα τέλη του 2017) και θα περιλαμβάνει:

- Σειρά θεωρητικών διαλέξεων που θα καλύπτουν όλο το γνωστικό αντικείμενο της Ρευματολογίας με βάση το Primer on Rheumatic Diseases
- Σειρά πρακτικών μαθημάτων - συνεδριών (workshops) για την απόκτηση αναγκαίων κλινικών δεξιοτήτων στα παρακάτω αντικείμενα:
 - Λήψη ιστορικού – αντικειμενική εξέταση ασθενών με ρευματικές παθήσεις
 - Μετρολογία ρευματικών παθήσεων
 - Απεικόνιση ρευματικών παθήσεων (απλές ακτινογραφίες, MRI, U/S, MRA/CTA, PET-CT)
 - Ανοσολογικό εργαστήριο – Εξέταση αρθρικού υγρού
- Σειρά ειδικών διαλέξεων στα παρακάτω αντικείμενα:
 - Παθολογοανατομία των ρευματικών παθήσεων
 - Ρευματισμοί μαλακών μορίων
 - Συννοσηρότητες ρευματικών παθήσεων
 - Φυσικοθεραπεία – Αποκατάσταση ρευματοπαθών
 - Ορθοπαιδική φροντίδα ρευματοπαθών
- Διαδραστική παρουσίαση και συζήτηση επιλεγμένων περιπτώσεων από τους εκπαιδευόμενους

Τα Μαθήματα θα γίνονται στο Αμφιθέατρο της Παθολογικής Φυσιολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (ημέρα Σάββατο). Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική ενώ στο τέλος κάθε κύκλου θα εκτιμάται η κατανόηση των διαχθέντων με δοκιμασία πολλαπλών επιλογών.

**Ιστολογικές βλάβες οργάνων-στόχων στις ρευματικές παθήσεις
Συννοσηρότητες • Βασικές αρχές επιδημιολογίας**

09:00-09:30	Σιελογόνοι αδένες	Μαυραγάνη Κ.
09:30-10:00	Νεφροί	Γακιοπούλου Χ.
10:00-10:30	Δέρμα	Παντελιδάκη Α.
10:30-11:00	Άλλα όργανα (πνεύμονες, ήπαρ, γαστρεντερικό, λεμφαδένες)	Τηνιακού Κ.
11:00-11:30	Δ ι ά λ ε ι μ μ α κ α φ έ	
11:30-12:00	Συννοσηρότητες σε ασθενείς με ρευματικές παθήσεις	Κήτας Γ.
12:00-12:30	Καρδιαγγειακές παθήσεις σε ασθενείς με ρευματικά νοσήματα	Δημητρούλας Θ.
12:30-13:00	Λοιμώξεις σε ασθενείς με ρευματικά νοσήματα	Τσιόδρας Σ.
13:00-13:30	Προαγωγή υγείας-πρόληψη σε ασθενείς με ρευματικά νοσήματα	Μπούμπας Δ.
13:30-14:00	Ε λ α φ ρ ύ Γ ε ύ μ α	
14:00-14:30	Ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις σε ασθενείς με ρευματικά νοσήματα	Τεκτονίδου Μ.
14:30-15:00	Βασικές αρχές επιδημιολογίας - στατιστικής: Τι πρέπει να γνωρίζει ο ρευματολόγος	Μπερτσιάς Γ.
15:00-16:00	Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής	

Ρευματισμοί μαλακών μορίων • Χειρουργική αντιμετώπιση αρθρίτιδας

09:00-09:30	Ρευματισμοί μαλακών μορίων: Ώμος	Γεωργούντζος Θ.
09:30-10:00	Ρευματισμοί μαλακών μορίων: Αγκώνας - Άκρα χείρα	Καρόκης Δ.
10:00-10:30	Ρευματισμοί μαλακών μορίων: Ισχίο-γόνατο	Κατσιάκας Γ.
10:30-11:00	Ρευματισμοί μαλακών μορίων: Ποδοκνημικές - άκροι πόδες	Καλλιτσάκης Ι.
11:00-11:30	Δ ι ά λ ε ι μ μ α κ α φ έ	
11:30-12:00	Θεραπευτικές εγχύσεις σε αρθρώσεις - περιαρθρικούς σχηματισμούς	Νίκας Σ.
12:30-12:30	Αθλητιατρική: Τι πρέπει να γνωρίζει ο ρευματολόγος?	Παπακώστας Ε.
12:30-13:00	Οξεία/χρόνια οσφυαλγία: Διαγνωστική προσέγγιση	Ηλιόπουλος Α.
13:00-13:30	Οξεία/χρόνια οσφυαλγία: Συντηρητική αντιμετώπιση	Πατρίκος Δ.
13:30-14:00	Ε λ α φ ρ ύ Γ ε ύ μ α	
14:00-14:30	Οξεία/χρόνια οσφυαλγία: Χειρουργική αντιμετώπιση: Πότε, πως και για ποιούς ασθενείς?	Πνευματικός Σ.
14:30-15:00	Αρθρίτιδα γόνατος - ισχίου: Ενδείξεις /μακροχρόνια αποτελεσματικότητα χειρουργικής παρέμβασης	Πνευματικός Σ.
15:00-16:00	Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής	

Ο Μ Ι Λ Η Τ Ε Σ

- Γακιοπούλου Χ.** Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
- Γεωργούντζος Α.** Ρευματολόγος, Δ/ντής ΕΣΥ, Ρευματολογική Κλινική, ΓΝΑ «Γιώργος Γεννηματάς»
- Δημητρούλας Θ.** Επίκουρος Καθηγητής Ρευματολογίας, Ιατρική Σχολή ΑΠΘ, Θεσ/νίκη
- Ηλιόπουλος Α.** Ρευματολόγος, Δ/ντής Ρευματολογικής Κλινικής, Νοσοκομείο ΝΙΜΤΣ, Αθήνα
- Καλλιτσάκης Ι.** Ρευματολόγος, Χανιά
- Καρόκης Δ.** Ρευματολόγος, Πάτρα
- Κατσιάκας Γ.** Ρευματολόγος, Ρευματολογική Κλινική, ΓΝΑ «Ο Ευαγγελισμός»
- Κήτας Γ.** Καθηγητής Ρευματολογίας, University of Manchester, UK, Δ/ντής Τμήματος Ρευματολογίας, Νοσοκομείο Υγεία, Αθήνα
- Μαυραγάνη Κ.** Επίκουρη Καθηγήτρια, Κοινό Πρόγραμμα Ρευματολογίας, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Αθήνα
- Μπερτσιάς Γ.** Επίκουρος Καθηγητής Ρευματολογίας-Κλινικής Ανοσολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης, Ηράκλειο
- Μπούμπας Δ.** Καθηγητής Παθολογίας, Κοινό Πρόγραμμα Ρευματολογίας, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Αθήνα
- Νίκας Σ.** Ρευματολόγος, Ιωάννινα
- Παντελιδάκη Α.** Παθολογοανατόμος
- Παπακώστας Ε.** Αθλητίατρος, Θεσ/νίκη
- Πατρίκος Δ.** Ρευματολόγος, Νοσ. Metropolitan, Αθήνα
- Πνευματικός Σ.** Καθηγητής Ορθοπαιδικής, Δ/ντής Πανεπιστημιακής Ορθοπαιδικής Κλινικής, Νοσοκομείο ΚΑΤ, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
- Τεκτονίδου Μ.** Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ρευματολογίας, Κοινό Πρόγραμμα Ρευματολογίας, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
- Τηνιακού Κ.** Καθηγήτρια Ιστολογίας-Εμβρυολογίας, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
- Τσιόδρας Σ.** Αναπληρωτής Καθηγητής Λοιμωξιολογίας, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ

Γραμματεία

ΕΡΑ ΕΠΕ

Ασκληπιού 17, 106 80 Αθήνα
Τηλ.: 210 3634 944, Fax: 210 3631 690
E-mail: info@era.gr, Web Site: www.era.gr

